

Kunnskapsdepartementet

Tildelingsbrev

Tildelingsbrev til Utdanningsdirektoratet for 2016

**DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT**

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Deres ref

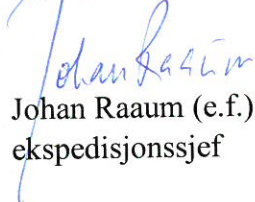
Vår ref
15/6049-

Dato
21.12.2015

Tildelingsbrev til Utdanningsdirektoratet for 2016

Stortinget vedtok desember 2015 statsbudsjettet for 2016 på Kunnskapsdepartementets område, jf. Innst. Nr. 12 S (2015–2016), Innst. 14 S (2015–2016), Prop. 1 S (2015–2016) for Kunnskapsdepartementet og Prop. 1 S Tillegg 1 (2015–2016). Tildelingsbrev følger vedlagt.

Med hilsen

Johan Raaum (e.f.)
ekspedisjonssjef

Nina Ruth Kristoffersen
avdelingsdirektør

Kopi: Riksrevisjonen

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

TILDELINGSBREV

TIL

UTDANNINGSDIREKTORATET

FOR

BUDSJETTÅRET

2016

1.	Innledning.....	2
2.	Direktoratets virksomhetsmål, prioriteringer og særskilte aktiviteter i 2016.....	3
3.	Tildeling av midler.....	6
4.	Økonomiforvaltning og føringer	17
5.	Økonomiske og administrative fullmakter.....	20
6.	Rapportering.....	22
7.	Styring, kommunikasjon og samarbeid.....	25
	Vedlegg 1 Utdanningsdirektoratets faste oppdrag.....	27
	Vedlegg 2 Rapporteringsfrister i 2015 og 2016.....	32
	Vedlegg 3 Innspill til budsjettarbeid.....	33

1. Innledning

Vi viser til Innst. 12 S (2015–2016), Innst. 14 S (2015-2016), Prop. 1 S (2015–2016) for Kunnskapsdepartementet og Prop. 1 S Tillegg 1 (2015–2016). Utdanningsdirektoratet (Udir) må sette seg inn i føringene gitt i disse dokumentene. I tildelingsbrevet meddeles Stortingets budsjettvedtak, økonomiske rammer og en nærmere beskrivelse av Kunnskapsdepartementets (KD) styring av Udir i 2016. Tildelingsbrevet gir en overordnet, men ikke uttømmende oversikt over direktoratets oppgaver. Det kan komme tilleggsoppdrag og bestillinger gjennom året. I tillegg skal direktoratet arbeide med oppdrag som er gitt tidligere og som ikke er avsluttet.

Direktoratet skal bidra til at sektormålene som er satt for barnehagen og grunnsopplæringen i Prop. 1 S (2015-2016) for KD nås. Disse er:

Mål for barnehagen:

- barnehager med høy kvalitet som fremmer trivsel, lek og læring
- et tilgjengelig barnehagetilbud for alle barn
- forutsigbare rammevilkår som medvirker til mangfold og likeverd i barnehagesektoren

Mål for grunnsopplæringen:

- elever skal mestre grunnleggende ferdigheter og ha god faglig kompetanse
- elever skal ha et godt og inkluderende læringsmiljø
- flere elever og lærlinger skal gjennomføre videregående opplæring

De overordnede sektormålene for barnehagen og grunnsopplæringen skal danne grunnlag for prioritering av faglige mål og områder, og for utvikling av nye tiltak eller virkemidler. Direktoratet skal i tråd med Stortingets vedtak og føringer fra departementet velge tiltak og virkemidler som bidrar i størst mulig grad til måloppnåelse.

Tildelingsbrevet omfatter også de virksomheter direktoratet er delegert styringen av, og departementet forutsetter at direktoratet vurderer oppdrag og videre tildeling til disse basert på dette tildelingsbrevet.

2. Direktoratets virksomhetsmål, prioriteringer og særskilte aktiviteter i 2016

I dette kapitlet framkommer virksomhetsmål for direktoratet med tilhørende prioriteringer i 2016. Særskilte aktiviteter er nye oppdrag av året. Se vedlegg 1 for beskrivelse av direktoratets faste oppdrag.

2.1 Virksomhetsmål og prioriteringer

Mål for direktoratet:	Sektorenes kompetanse til å løse de prioriterte utfordringene er økt
------------------------------	---

Direktoratet skal være pådriver for å utvikle og forvalte igangsatte og planlagte tiltak og strategier for kompetanseutvikling som skal bidra til økt kvalitet i barnehagen og grunnopplæringen, i nært samarbeid med universiteter, høyskoler og andre tilbydere.

Direktoratet skal gjennom dialog med partene i sektoren, sikre effektiv ressursutnyttelse, god deltakelse fra og rom for god planlegging for barnehageeiere og skoleeiere, kommuner som barnehagemyndighet, fylkeskommuner, universiteter og høyskoler.

Styringsparametere:

- Kvalitet i etter- og videreutdanningene i begge sektorene
- Deltakelse i etter- og videreutdanningene i begge sektorene
- Andel med relevant utdanning i barnehagene
- Andel lærere som oppfyller kompetansekravene

Mål for direktoratet:	Økt kvalitet i fag- og yrkesopplæringen
------------------------------	--

Direktoratet skal, i samarbeid med representanter fra partene i arbeidslivet og skoleeier, utvikle og forvalte tiltak som øker kvaliteten og gjennomføringen i fag- og yrkesopplæringen. Økt fleksibilitet, relevans og kvalitet er sentralt i Yrkesfagsløftet. Viktige tiltak er blant annet å legge til rette for kompetanseutvikling for yrkesfaglærere og videreutvikle tiltak og ordninger som bidrar til flere læreplaner. Direktoratet skal i samarbeid med partene i arbeidslivet anbefale ny tilbudsstruktur i yrkesfaglige utdanningsprogram.

Styringsparametere:

- Gjennomføring i fag- og yrkesopplæringen
- Andel søkere som får læreplass

Mål for direktoratet:	Et godt kunnskapsgrunnlag og systemer for å vurdere og styrke kvaliteten i barnehagen og i grunnopplæringen
------------------------------	--

Direktoratet skal fremskaffe, og formidle forskning og statistikk av høy kvalitet som er relevant for politikktutviklingen og for praksis i sektoren. Kunnskapen skal kunne tas i bruk på alle nivåer og bidra til å utvikle kvaliteten i barnehagen og i grunnopplæringen. Direktoratet skal utvikle systemet Kvalitet i barnehagene (KIB) for å følge med på og forbedre kvaliteten i barnehagesektoren. Kvalitetsvurderingssystemet for grunnopplæringen skal i større grad enn i dag gi grunnlag for å vurdere endringer over tid.

Styringsparametere:

- Kunnskapsgrunnlaget som formidles av Udir er relevant for sektorene

- Omfang på sektorenes bruk av verktøy¹ som grunnlag for kvalitetsutvikling

Mål for direktoratet:	Regelverket forstås og etterleves
------------------------------	--

Direktoratet skal legge til rette for økt regelverksforståelse i barnehage- og grunnopplæringssektorene og god implementering av regelverksendringer. Direktoratet skal vurdere forenkling og tydeliggjøring av regelverket i sektorene.

Styringsparametere:

- Implementering av nytt regelverk
- Forståelse av eksisterende regelverk
- Tilsynene og annen aktivitet for regelverksetterlevelse har truffet utfordringene i sektoren

Mål for direktoratet:	Barn, unge og voksne med særskilte behov får et tilrettelagt tilbud til rett tid
------------------------------	---

Direktoratets arbeid skal bidra til at det raskt settes inn nødvendige tiltak overfor barn og elever ved behov og at PP-tjenesten i større grad arbeider systemrettet mot barnehagene og skolene/opplæringsinstitusjonene.

Styringsparametere:

- Andel barn og elever som får spesialpedagogisk hjelp og spesialundervisning på ulike trinn

2.2 Særskilte aktiviteter i 2016

Nedenfor følger særskilte aktiviteter som direktoratet skal utføre i 2016.

Direktoratet skal:

- Implementere endringer i finansieringsordning for ikke-kommunale barnehager fra 1. januar 2016
- Foreslå endring i og høring av *forskrift om midlertidig og varig dispensasjon og unntak fra utdanningskravet for styrer og pedagogisk leder*, slik at kommunens mulighet til å gi varige dispensasjoner fra krav om barnehagelærerutdanning for pedagogiske ledere og styreere fjernes. Høring må gjennomføres slik at forskriftsendring kan tre i kraft fra 1. august 2016.
- Bidra i forberedelsen og gjennomføringen av Staff survey OECD
- Bidra i arbeidet med utvikling av programbeskrivelse for ny periode med områdesatsing i Groruddalen
- Utarbeide ny beregningsmodell for tilskudd til samisk i grunnopplæringen
- Implementere *Språkløyper: Nasjonal strategi for språk, lesing og skrivning (2016-2019)* slik denne foreligger, inkludert å utvikle og forvalte en søknadsbasert ordning med tilskudd til ressurslærere og lærende nettverk i barnehage og skole, som barnehagemyndighet og skoleeier kan søke på. Ordningen skal ha en kompensatorisk innretning og ha særskilt fokus på tidlig innsats. Direktoratet skal i tillegg utvikle og forvalte en tilskuddsordning til organisasjoner for å drive lesestimuleringstiltak. Ordningen skal bidra til å støtte opp under tiltak og målgrupper i strategien. Strategien skal evalueres. Evalueringen skal inkludere en vurdering av hvordan strategien bidrar til bedre og endret praksis i barnehagers og skolars innsats for barn og elevers språk-, lese- og skriveutvikling. Det skal foreligge en midtveisrapport og en sluttrapport.

¹ Verktøy som Udir har ansvar for å utvikle og vedlikeholde.

- Vox har fått i oppdrag å utrede et verktøy for å kartlegge voksnes grunnleggende ferdigheter. Udir skal sammen med Arbeids- og velferdsdirektoratet og Integrerings- og mangfoldsdirektoratet samarbeide med Vox i dette arbeidet.
- Ivareta og koordinere 0-24 samarbeidet (2015 – 2020), mellom Utdanningsdirektoratet, Arbeids- og velferdsdirektoratet, Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet, Helsedirektoratet og Integrerings- og mangfoldsdirektoratet om utsatte barn og unge under 24 år, jf. oppdragsbrev nr. 16-15. Departementet gjør i denne sammenheng oppmerksom på at regjeringen har gitt IMDI i oppdrag å legge til rette for å styrke samarbeidet mellom direktorater med ansvar for å gjennomføre integreringspolitikken.
- Arbeide for at oppgaver innenfor utdanningssektoren blir ivaretatt overfor flyktninger og asylsøkere i forbindelse med den økte tilstrømningen til landet. Arbeidet må ses i sammenheng med 0-24 samarbeidet.
- Delta i den partssammensatte arbeidsgruppen for videreutdanning for lærerspesialister i matematikk og norsk og ha det operative ansvaret for igangsetting av studietilbudene
- Følge opp at Statped omstillingsfase avsluttes på en god måte. Direktoratet bes dokumentere de kortsiktige og langsiktige effektene av omstillingen, om den har innfridd målsettingene så langt, om den har bidratt til effektivisering og om brukermedvirkningen for primærmålgruppene for Statped ivaretas på en god måte. Departementet ber om en overordnet vurdering av omstillingen så langt med nærmere omtale av noen punkter, etter nærmere avtale med departementet, innen 1. mars og en delrapport innen 1. september.
- Direktoratet skal påse at Statped kommer med en plan for å ivareta landsdekkende oppgaver på tegnspråkfeltet. Departementet ber om å bli forelagt denne planen innen 1. februar.

3. Tildeling av midler

Stortinget vedtok den 11. og 16. desember 2015 KDs kapitler på statsbudsjettet for 2016. Det vises til Innst. 12 S (2015–2016), Innst. 14 S (2015–2016) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2015–2016). KD stiller midlene som er angitt i dette tildelingsbrevet til disposisjon for direktoratet. Tildelingen innebærer at virksomheten har fullmakt til å disponere midlene innenfor beløpsrammene på hver enkelt post og til de formålene Stortinget har satt, slik disse er konkretisert i mål og resultatkrav i tildelingsbrevet.

Departementet forutsetter at direktoratet gir tildelingsbrev med mål og krav til sine underliggende virksomheter og stiller krav om utarbeiding av disponeringsplaner og om rapportering, jf. økonomiregelverket. Direktoratet skal tildele videre til underliggende virksomheter innenfor de rammer som er tildelt direktoratet på budsjettkapitlene kap. 222/3222 og 230/3230. Videre skal direktoratet stille midler til disposisjon til fylkesmannen og til Sametinget på barnehageområdet og grunnopplæringsområdet.

Disponeringen av budsjettet skal samsvare med føringer gitt i dette tildelingsbrevet og ta høyde for bundne midler som ikke nevnes særskilt i dette brevet. Virksomhetsleder har ansvar for å prioritere innenfor tildelt budsjetttramme, slik at mål og oppdrag for budsjettåret kan realiseres.

Sammenlignet med saldert budsjett for 2015 er det i Finansdepartementets føringer for arbeidet med 2016-budsjettet generelt lagt inn følgende prisjusteringer:

- 01-poster: 2,7 pst. (driftsutgifter utenom lønn)
- 21-poster: 2,9 pst.
- 22-poster: 2,9 pst.
- 45-poster: 2,7 pst.
- 50-poster: 2,9 pst.
- 60-poster: 2,9 pst.
- 70-poster: 2,9 pst.
- 80-poster: 2,9 pst.
- Inntektsposter: 2,9 pst.

Helårsvirkningen av lønnsoppgjøret i 2015 er lagt inn i budsjettet for 2016, men det er ikke lagt inn noe for lønnsregulering i 2016. Bevilgning for dette behandles som egen sak av Stortinget etter lønnsoppgjøret våren 2016, og evt. supplerende tildeling kan forventes i oktober 2016.

Regjeringen vil bygge politikken på effektiv bruk av fellesskapets ressurser, og forutsetter at alle statlige virksomheter gjennomfører årlige tiltak for å øke produktiviteten. For å gi insentiv til mer effektiv statlig drift og skape handlingsrom for prioriteringer har regjeringen innført en reform for avbyråkratisering og effektivisering av offentlig sektor. Deler av gevinstene fra redusert byråkrati og mer effektiv bruk av pengene blir tatt inn til fellesskapet. Denne innhentinga er satt til 0,7 pst. av driftsutgiftene til virksomhetene (alle 01, 21 og 50-poster) og gjelder også direktoratet og direktoratets underliggende virksomheter.

Alle beløp om tildelinger i dette kapitlet er oppgitt i 1 000 kroner dersom ikke annet er angitt.

3.1. Direktoratets driftsbevilgning og eksamensbevilgningen

Kap. 220 Utdanningsdirektoratet (jf. kap. 3220)

Post	Betegnelse	Tildeling 2016
Post 01	Driftsutgifter	272 976
Post 21	Spesielle driftsutgifter, kan nyttes under post 70	135 065
Sum		408 041

Tildelingen på post 01 omfatter blant annet:

- lønn, godtgjørelse og drift for direktoratets tilsatte
- drift av sekretariatet for SRY og faglige råd
- tilskudd til Sekretariatet for små og verneverdige fag
- utgifter i forbindelse med avtalen med SSB vedrørende folkehøyskolefeltet
- 1 mill. kroner for å følge opp arbeidet med satsing på realfag
- 1 mill. kroner til å følge opp kompetansesatsingen for yrkesfaglærere

Kap. 3220 Utdanningsdirektoratet (jf. kap. 220)

Post	Betegnelse	Tildeling 2016
Post 01	Inntekter fra oppdrag	4 034
Post 02	Salgsinntekter o.a.	1 184
Sum		5 218

Kap. 225 Tiltak i grunnopplæringen

Post	Betegnelse	Tildeling 2016
Post 01	Driftsutgifter	22 217
Post 21	Særskilte driftsutgifter	100 241
Sum		122 458

Midlene på post 01 skal brukes til kompensasjon til fylkesmannen for administrasjon av ordningen med sentralt gitt eksamen i grunnopplæringen.

Post 21 dekker kostnader til sensur og klagesensur ved sentralt gitt eksamen i grunnopplæringen.

3.2. Bevilgning til virksomheter direktoratet har etatsstyringsansvar for

Kap. 222 Statens grunn- og videregående skoler og grunnskoleinternater (jf. kap. 3222)

Post	Betegnelse	Tildeling 2016
Post 01	Driftsutgifter	88 642
Post 45	Større utstyrsinnkjøp og vedlikehold, kan overføres	1 491
Sum		90 133

Tildelingen omfatter blant annet:

- drift av Sameskolen i Midt-Norge, Hattfjelldal våren 2016. Driften avvikles fra høsten 2016.
- drift av Samisk videregående skole, Karasjok og Samisk videregående skole og reindriftsskole, Kautokeino
- ventelønn for personale fra avviklede statsinternat
- lønn etter rettsvilkårsavtalen for personale fra nedlagte statlige skoler

Reduksjon på post 01 med 3,3 mill. kroner, varslet i Prop 1 S (2015-2016), tas i sin helhet innenfor tildelingen til Sameskolen i Midt-Norge, Hattfjelldal.

Kap. 3222 Statens grunn- og videregående skoler og grunnskoleinternat (jf. kap. 222)

Post	Betegnelse	Tildeling 2016
Post 02	Salgsinntekter	5 140
Sum		5 140

Tildelingen omfatter blant annet:

- hjemskolenes betaling for fjernundervisning, betaling for kurs og voksenopplæring samt inntekter fra kantinesalg og hybelutleie

Kap. 230 Kompetansesenter for spesialundervisning (jf. kap. 3230)

Post	Betegnelse	Tildeling 2016
Post 01	Driftsutgifter	630 718
Post 21	Spesielle driftsutgifter	61 289
Post 45	Større utstyrsinnkjøp og vedlikehold, kan overføres	8 877
Sum		700 884

Tildelingen gjelder blant annet:

- drift av statlig spesialpedagogisk støttesystem (Statped) inkludert omstillingsmidler, kjøp av tjenester, ventelønn og lønn etter rettsvilkårsavtalen for overtallige
- drift av direktoratets råd for likeverdig utdanning
- utgifter til nasjonal koordinator i direktoratet for *The European Agency for Special Needs and Inclusive Education*, internasjonalt samarbeid med mer.
- Tegnspråkpakken og Vi sprenger grenser videreføres innenfor rammen av post 01.

Kap. 3230 Kompetansesenter for spesialundervisning (jf. kap. 230)

Post	Betegnelse	Tildeling 2016
Post 01	Inntekter fra oppdrag	61 289
Post 02	Salgsinntekter o.a.	14 755
Sum		76 044

Tildelingen på post 01 gjelder oppdragsvirksomhet som Statped utfører for kommuner, fylkeskommuner, høgschooler, universiteter m.m. Tildelingen på post 02 gjelder salg av læremidler og elevprodukter, salg fra kantine, utleie av lokaler, inntekter fra hjelpemiddeltilpassing og inntekter fra kurs. Tildelingen på denne posten er i 2016 redusert med 0,3 mill. kroner i forhold til tildelingen for 2015 for å redusere gebyr på lydbøker.

3.3. Tilskuddsbevilgninger

Direktoratet skal forvalte tilskuddsordninger til de formål som framgår av retningslinjene for den enkelte tilskuddsordning. For alle nye poster må direktoratet utarbeide utkast til retningslinjer.

Kap. 220 Utdanningsdirektoratet (jf. kap. 3220)

Post	Betegnelse	Tildeling 2016
Post 70	Tilskudd til læremidler, kan overføres, kan nyttes under post 21	57 087
Sum		57 087

Kap. 223 Samisk utdanningsadministrasjon

Post	Betegnelse	Tildeling 2016
Post 50	Tilskudd til Sametinget	41 501
Sum		41 501

Kommunal- og moderniseringsdepartementet sender samordnet tildelingsbrev til Sametinget. Der tas det inn føringer for bruken av midlene på kap. 223 post 50 og informasjon om utbetaling fra Udir.

Kap. 231 Tilskudd til samiske barnehagetilbud

Post	Betegnelse	Tildeling 2016
Post 50	Tilskudd til Sametinget	16 114
Sum		16 114

Kommunal- og moderniseringsdepartementet sender samordnet tildelingsbrev til Sametinget. Der tas det inn føringer for bruken av midlene på kap. 231 post 50 og informasjon om utbetaling fra Udir.

Kap. 225 Tiltak i grunnopplæringen (jf. kap. 3225)

Post	Betegnelse	Tildeling 2016
Post 60	Tilskudd til landslinjer	211 531
Post 62	Tilskudd til undervisnings- og internattjenester ved de kommunale sameskolene i Snåsa og Målselv	23 670
Post 63	Tilskudd til samisk i grunnopplæringen, kan overføres	58 975
Post 64	Tilskudd til opplæring av barn og unge asylsøkere	492 063
Post 66	Tilskudd til leirskoleopplæring	48 247
Post 67	Tilskudd til opplæring i finsk	8 059
Post 68	Tilskudd til opplæring i kriminalomsorgen	272 918
Post 69	Kompensasjon for investeringskostnader ved grunnskolereformen	216 826
Post 70	Tilskudd til opplæring av lærlinger og lærekandidater med spesielle behov	57 870
Post 71	Tilskudd til kunst- og kulturarbeid i opplæringa	29 336
Post 74	Tilskudd til organisasjoner	21 630
Sum		1 441 125

Om tildelingen på post 60:

- I 2015 ble det etablert en ny landslinje ved Rjukan videregående skole. I 2016 er bevilgningen økt med 2,2 mill. kroner knyttet til vøreffekten av Vg1-tilbudet og oppstart av Vg2-tilbud.
- Bevilgningen er økt med 0,650 mill. kroner for å styrke kapasiteten til landslinjen i skiidrett ved Meråker videregående skole.

Om tildelingen på post 68:

Bevilgningen er økt 9,3 mill. kroner avsatt til følgende tiltak:

- 4,8 mill. kroner helårsvirkning av at soningskapasiteten ble styrket i 2015.
- 2,5 mill. kroner til styrking av opplæringstilbudet i kriminalomsorgen som følge av bygging av modulbygg ved Eidsberg og Ullersmo fengsel.
- 2 mill. kroner til å gjøre Narkotikaprogram med domstolskontroll til et permanent og landsdekkende tilbud.

Om tildelingen på post 70:

Tildelingen er økt med 6 mill. kroner i forhold til saldert budsjett for 2015. I lys av økning i antall søknader på posten i 2015 vil departementet gjennomgå ordningen. Departementet vil komme tilbake med evt. oppdrag til direktoratet i den forbindelse.

Om tildelingen på post 71:

Fordelingsnivået mellom tilskuddsmottakerne på posten skal opprettholdes. Norsk kulturskoleråd skal i tillegg tildeles 3 mill. kroner, for å understøtte arbeidet med å implementere ny rammeplan i kulturskolene.

Om tildelingen på post 74:

Midler på kap. 225, post 74 utlyses med utgangspunkt i de mål som er angitt i Prop. 1 S (2015-2016) for KD. Direktoratet skal fatte vedtak om tilskudd og tildele midlene. KD er klageinstans. Det skal settes av en sum på 5 pst. av bevilgningen på posten til å håndtere klagesaker. Følgende føringer gjelder for 2016:

- Organisasjoner som jobber med å styrke grunnleggende ferdigheter og organisasjoner som arbeider mot mobbing i bred forstand, skal prioriteres.
- Elevorganisasjonen (OE) og Operasjon dagsverk (OD) skal sikres et grunntilskudd. Søknader fra EO og OD utover dette må vurderes på samme vilkår som øvrige søknader.
- Det skal settes av minimum 5 mill. kroner til organisasjonen First Scandinavia.
- 750 000 kroner skal tildeles Senter for realfag på Lister/Flekkefjord, jf. Innst. 12 S (2015-2016).

Kap. 3225 Tiltak i grunnopplæringen (jf. kap. 225)

Post	Betegnelse	Tildeling 2016
Post 04	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	292 298
Sum		292 298

Visse innenlandske utgifter til flyktninger kan ifølge statistikkdirektivene til OECD bli definert som offentlig utviklingshjelp. KD legger til grunn at en del av bevilgningen på kap. 225 post 64 blir innrapportert som utviklingshjelp, og tilsvarende beløp blir foreslått bevilget på kap. 3225 post 04. Direktoratet må kreve refusjon av ODA-godkjente utgifter fra Utenriksdepartementet mot slutten av budsjettåret.

Kap. 227 Tilskudd til spesielle skoler

Post	Betegnelse	Tildeling 2016
Post 60	Tilskudd til Murmanskolen	2 242
Post 61	Tilskudd til voksenopplæring i Andebu kommune	5 095
Post 62	Tilskudd til Fjellheimen leirskole	6 070
Post 70	Tilskudd til den franske skolen i Oslo	10 158
Post 71	Tilskudd til internatdriften ved Krokeide videregående skole	26 164
Post 72	Tilskudd til Røde Kors Nordisk United World College	32 999
Post 74	Tilskudd til Signo og Briskeby	44 522
Post 75	Tilskudd til opplæring i rusinstitusjoner	10 630
Post 76	Tilskudd til Norsk håndverksinstitutt og Foreningen Norden	4 857
Post 77	Tilskudd til Lycée International de Saint-Germain-en-Laye	2 400
Sum		145 137

Om tildelingen på post 70:

Tildelingen inkluderer 2,6 mill. kroner til kompletterende undervisning.

Om tildeling på post 74:

Posten er i budsjettforliket på Stortinget styrket med 2 mill. kroner til internatdrift ved Signo.

Om tildelingen på post 76:

Tilskudd til Foreningen Norden skal føres videre i 2016 på samme nivå som i 2015. Tilskudd til Norsk håndverksinstitutt er økt med 1,2 mill. kroner for å styrke stipendiatorordningen med ytterligere to stipendiater.

Om tildelingen på post 77:

Tildelingen gjelder tilskudd til den franske skolen i Paris; Lycée International de Saint-Germain-en-Laye, jf. Innst. 12 S (2015-2016). Direktoratet må utarbeide forslag til retningslinjer for ordningen.

Kap. 228 Tilskudd til frittstående skoler o.a.

Post	Betegnelse	Tildeling 2016
Post 70	Frittstående grunnskoler, overslagsbevilgning	1 866 052
Post 71	Frittstående videregående skoler, overslagsbevilgning	1 520 416
Post 72	Frittstående videregående skoler godkjent etter kap. 4 i voksenopplæringsloven, overslagsbevilgning	146 078
Post 73	Frittstående grunnskoler i utlandet, overslagsbevilgning	119 492
Post 74	Frittstående videregående skoler i utlandet, overslagsbevilgning	23 026
Post 75	Frittstående skoler for funksjonshemmede elever, overslagsbevilgning	259 368
Post 76	Andre frittstående skoler, overslagsbevilgning	47 312
Post 77	Den tyske skolen i Oslo, overslagsbevilgning	17 180
Post 78	Kompletterende undervisning	23 277
Post 79	Toppidrett	41 417
Post 80	Privatskoleorganisasjoner	735
Post 81	Elevutveksling til utlandet	1 892
Post 82	Kapitaltilskudd til friskoler, kapital- og husleietilskudd	20 920
Sum		4 087 165

Tildelingen på post 70 inkluderer:

- 2,559 mill. kroner til en ny naturfagstime

Tildelingen på post 71 inkluderer:

- 3,63 mill. kroner i særskilt tilskudd til Kongshaug musikkgymnas
- 4,16 mill. kroner i særskilt tilskudd til Oslo By Steinerskole

Tildelingen på post 73 inkluderer:

- 140 000 kroner til en ny naturfagstime
- 18,512 mill. kroner til refusjon av utgifter til spesialundervisning
- 937 000 kroner til overenskomst mellom Norge og Sverige

Tildelingen på post 74 inkluderer:

- 2,183 mill. kroner til refusjon av utgifter til spesialundervisning

Tildelingen på post 75 inkluderer:

- 1,066 mill. kroner for å dekke utgifter til normale utskiftningskostnader til gratis læremidler

Tildelingen på post 77 inkluderer:

- 1,4 mill. kroner til kompletterende undervisning

Om tildelingen på post 78:

Ordningen er fra og med 2016 redusert med 5 mill. kroner. Tilskuddsmottakere i ordningen er to sertifiserte nettskoler – Globalskolen og Norskskolen. Til og med 2015 var norske og svenske skoler i utlandet, samt internasjonale grunnskoler og utenlandske skoler i Norge med godkjenning etter opplæringsloven § 2-12 også tilskuddsmottakere i ordningen. Disse kan ikke lenger motta tilskudd til kompletterende undervisning. Direktoratet skal gjennomgå ordningen og vurdere om den er innrettet på egnet måte. Det skal etter dette utarbeides nye retningslinjer for ordningen.

Kap. 231 Barnehager

Post	Betegnelse	Tildeling 2016
Post 63	Tilskudd til tiltak for å bedre språkforståelsen blant minoritetsspråklige barn i førskolealder	138 235
Post 70	Tilskudd for svømming i barnehager, prøveprosjekt frivillige organisasjoner	25 290
Sum		163 525

Om tildelingen på post 63:

Tildelingen på post 63 fordeles til kommunene ut fra antall minoritetsspråklige barn i barnehage og skal bidra til at kommunene kan utforme tiltak for å bedre språkforståelsen blant minoritetsspråklige barn i førskolealder.

- Midlene skal benyttes til å bedre språkforståelsen blant minoritetsspråklige barn i kommunale og ikke-kommunale barnehager.
- Midlene kan også brukes til tiltak for barn som ikke går i barnehage og andre tiltak omtalt i retningslinjene.
- Tilskuddet kan også brukes til tiltak for barn fra nasjonale minoriteter.

Om tildelingen på post 70:

Tildelingen på post 70 finansierer svømmeopplæring for barn i barnehage i alderen 4-6 år. Ordningen blir forvaltet av fylkesmennene. Målet for tilskuddsordningen er at barn i barnehage i alderen 4-6 år skal bli trygge i vann slik at grunnlaget for å lære å svømme blir bedre.

Kap. 253 Tilskudd til folkehøgskoler

Post	Betegnelse	Tildeling 2016
Post 70	Tilskudd til folkehøgskoler	791 630
Post 71	Tilskudd til Folkehøgskolerådet	4 819
Post 72	Tilskudd til nordiske folkehøgskoler	615
Sum		797 064

Tildelingen på post 70 til langkurs er økt med 3,4 mill. kroner i forhold til nivået fra 2015 som følge av at ny folkehøgskole i Mandal er godkjent.

3.4. Prosjektmidler

Kap. 226 Kvalitetsutvikling i grunnsopplæringen

Post	Betegnelse	Tildeling 2016
Post 21	Særskilte driftsutgifter, kan overføres	670 696
Post 22	Videreutdanning for lærere og skoleledere	1 324 132
Post 50	Nasjonale sentre i grunnsopplæringen	91 939
Post 60	Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner	40 812
Post 62	Tilskudd til økt lærertetthet	395 215
Post 63	Tidlig innsats i skolen gjennom økt lærerinnsats fra 1. – 4. trinn	738 670
Post 70	Tilskudd til NAROM	8 151
Sum		3 269 615

Kap. 226 Kvalitetsutvikling i grunnsopplæringen, post 21 Særskilte driftsutgifter

Prosj.nr.	Betegnelse	Tildeling 2016
61000	Utvikling og implementering av læreplaner	13 966
62000	Kvalitetsutvikling	498 572
63000	Nasjonalt kvalitetsvurderingssystem	98 215
64000	Læringsmiljø	55 321
65000	Internasjonalt arbeid	2 627
67000	Statped	1 995
Sum		670 696

Bindingene på tildelingen under post 21:

Prosjektnummer 61000:

- 5 mill. kroner til *Valgfag programmering*

Prosjektnummer 62000:

- 155 mill. kroner til Ungdomstrinn i utvikling
- 46 mill. kroner til ny Realfagsstrategi inkludert Realfagskommuner
- 30 mill. kroner til FYR-prosjektet
- 27 mill. kroner til Lese- og skrivestrategi², hvorav 3,5 mill. kroner skal gå til utlysning av midler til organisasjoner som driver lesestimuleringstiltak
- 23 mill. kroner til Kompetanse for mangfold
- 15 mill. kroner til Etter- og videreutdanning av ansatte i PP-tjenesten
- 10 mill. kroner til Tilskudd svømmeopplæring

Prosjektnummer 63000:

- Det skal brukes maksimalt 23 mill. kroner på PAS.

Prosjektnummer 64000:

- 30 mill. kroner til Bedre læringsmiljø³

² Midlene må ses i sammenheng med midlene til samme formål som tildeles over kap. 231 post 21.

³ Midlene må ses i sammenheng med midlene til samme formål som tildeles over kap. 231 post 21.

- 20 mill. kroner til utvidet forsøk med gratis SFO i Drammen, Stavanger, Trondheim og Oslo. Departementet vil være i dialog med direktoratet om innretningen.

Tilskudd til private/frivillige organisasjoner skal ikke utbetales fra kap. 226 post 21, med mindre tilskuddet er kunngjort etter gjeldende regelverk.

Det skal fremgå av disponeringsplanen hvor mye som settes av til lønn og administrasjon på det enkelte prosjektnummer under kapittel 226, post 21. I økonomirapport pr. 3. tertial skal det rapporteres på hvor mye som ble brukt til lønn og administrasjon på det enkelte prosjektnummer. Det vises til punkt 5.1 vedrørende praksis for bruk av fagkapitler til lønn og administrasjon.

Om tildelingen på post 22:

Posten inkluderer strategien *Kompetanse for kvalitet* – videreutdanning for lærere og rektorutdanning, stipendordning for lærere som tar videreutdanning og videreutdanning for lærerspesialister.

- Antall plasser i videreutdanningen for lærere føres videre i 2016 med 5050 plasser fordelt mellom vikarordningen og stipendordningen. Det kan tilbys plasser for fem prosent flere lærere enn antall videreutdanningsplasser.
- Videreutdanningen for skoleledere føres videre på samme nivå.
- Det er satt av 100 mill. kroner til stipend til ikke-kvalifiserte undervisningspersonell.
- Det skal settes av 11 mill. kroner til en ny stipendordning som fagarbeidere som ønsker yrkesfaglærerutdanning kan søke på.
- Det kan gis tilsagn om stipend utover gitt tildeling innenfor en ramme 180,8 mill. kroner jf. tilsagnsfullmakt i kap. 5.
- For å sikre en god ressursutnyttelse på posten kan direktoratet innenfor rammen av tildelingen på posten legge til grunn en viss fleksibilitet i fordeling av antall plasser mellom ordningene.

Om tildelingen på post 50:

Reduksjon på 5 mill. kroner, jf. Innst. 12 S (2015-2016) og Prop. 1 (2015–2016), tas forholdsmessig på sentrene etter nivå på de akkumulerte restmidlene. Posten er økt med 3,9 mill. kroner som skal gå til Nasjonalt senter for mat, helse og fysisk aktivitet. Disse midlene er flyttet fra Helse- og omsorgsdepartementets budsjett, slik at tilskuddet til senteret nå er samlet på én post.

Om tildelingen på post 60:

Midlene på posten er en del av *Program for bedre gjennomføring i videregående opplæring*. Fra og med høsten 2016 skal det prøves ut tiltak for bedre gjennomføring i videregående opplæring ved hjelp av effektevaluering. Departementet vil komme tilbake til hvordan denne dele av bevilgningen skal forvaltes i løpet av januar 2016.

Om tildelingen på post 62:

Rapportene fra kommunene på bruk av midler viser at de i hovedsak er brukt i tråd med formålet. I de tilfellene der tilskuddet ikke er brukt i tråd med retningslinjene, vil midlene bli trukket tilbake.

Om tildelingen på post 63:

Tildelingen finansierer to ordninger:

- 320 mill. kroner knytter seg til en ny ordning fra 2016-budsjettet. Departementet vil komme tilbake til innretning og fordeling av disse midlene.
- 418,670 mill. kroner gjelder ordningen som ble etablert i 2015-budsjettet. Av dette skal 370,440 mill. kroner fordeles på samme måte som i 2015-budsjettet. 48,23 mill. kroner gjelder stillinger som inngår i forskningsprosjektet LÆREEFFEKT.

Kap. 231 Barnehager

Post	Tildeling 2016
21 Særskilte driftsutgifter	387 000
Sum	387 000

Tildelingen inkluderer:

- 325 mill. kroner til studieplasser, oppfølging av kompetansestrategien og kvalitet i barnehagene, herunder:
 - Under forutsetning av at universitets- og høyskolesektoren har kapasitet til det, skal antallet midlertidige studieplasser innenfor arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning økes med minst 150 plasser i 2016.
 - Kompetansehevingsarbeid for ansatte i åpne barnehager
 - Økt satsing på språk-, lese- og skrivestrategien⁴
 - Økt satsing på realfagsstrategien, sees i sammenheng med midler over kap. 226 post 21 prosjekt 62000
 - Oppfølging av Djupedal-utvalget for et bedre barnehagemiljø og arbeid mot mobbing⁵
 - Igangsette et ettårig prøveprosjekt der midler til kompetanseutvikling for barnehageansatte i regi av Fylkesmannen tildeles ikke-kommunale barnehageeiere. Det skal søkes for flere barnehager på tvers av kommunegrenser og gjerne i samarbeid med kommunen(e).
- 25 mill. kroner til system for å følge med på og forbedre kvaliteten i barnehagesektoren, inkludert statistikkinnhenting, analyser og forskning
 - Arrangere regionale konferanser som ledd i å implementere kvalitetsvurderingssystemet
- 18 mill. kroner for rammeplan, implementering og ressurser
 - Utvikling, innkjøp og/eller oversettelse av pedagogiske støtteressurser, herunder for å støtte oppunder realfagsstrategien og lese- og skrivestrategien
- 9,5 mill. kroner til fordeling av utviklingsmidler til Fylkesmannen.
- 1,5 mill. kroner til forvaltning av kompetansetiltakene, herunder lederutdanning for styrere

Det vises til punkt 5.1 vedrørende praksis for bruk av fagkapitler til lønn og administrasjon.

⁴ Midlene må ses i sammenheng med midlene til samme formål som tildeles over kap. 226 post 21, prosjektnummer 62 000.

⁵ Midlene må ses i sammenheng med midlene til samme formål som tildeles over kap. 226 post 21, prosjektnummer 64000.

Kap. 258 Tiltak for livslang læring

Post		Tildeling 2016
21	Særskilte driftsutgifter	7 800
Sum		7 800

Om tildelingen:

- 7,5 mill. kroner skal gå til forsøk med modulstrukturert opplæring for voksne i utvalgte utdanningsprogram i fag- og yrkesopplæringen. Nærmere føringer ettersendes i eget oppdragsbrev.
- 300 000 kr skal gå til Udirs arbeid for EUs Eurydice-nettverk og kan gå til å dekke deler av lønnskostnadene og eventuelle reisekostnader for direktoratets Eurydice-kontakt, samt dekke ekstrakostnader for egne ansatte og for kjøp av ekstern arbeidskraft.

4. Økonomiforvaltning og føringer

Direktoratets økonomiforvaltning skal være i henhold til regelverk og instruks, jf bl.a. *Bevilgningsreglementet*⁶, veilederen *Statlig budsjettarbeid*⁷, *Reglement for økonomistyring i staten*⁸ med tilhørende bestemmelser⁹ og *Hovedinstruks for økonomiforvaltningen i Utdanningsdirektoratet*¹⁰. KD forutsetter at den virksomhetsinterne økonomiinstruksen blir gjennomgått minst en gang i året og revidert ved behov. Departementet viser videre til føringer i Finansdepartementets rundskriv R-115 om utarbeidelse og avleggelse av statlige virksomheters årsregnskap.

- Økonomibestemmelsene pkt. 2.3.2: Virksomheten skal publisere tildelingsbrevet på sine nettsider så snart det er mottatt.
- Økonomibestemmelsene pkt. 2.3.3: Årsrapporten skal publiseres på virksomhetens nettsider innen 1. mai eller så snart den er behandlet i styringsdialogen mellom departementet og virksomheten.
- Rundskriv R-115, pkt. 4.2: Virksomheten skal publisere revisjonsberetningen som et tillegg til årsregnskapet, etter at Riksrevisjonen har overlevert Dokument 1 til Stortinget og resultatet av regnskapsrevisjonen dermed er offentlig.

Risikovurdering er en integrert del av departementets mål- og resultatstyring overfor direktoratet. I tillegg skal virksomheten selv gjøre vurderingen av risiko i eget arbeid. I tråd med dette skal vurderinger gjennomføres for å kartlegge de viktigste risikoforholdene i arbeidet med å nå virksomhetsmålene i dette tildelingsbrevet. Dette arbeidet skal forankres i øverste administrative ledelse.

Risikovurdering og styring på bakgrunn av dette skal skje innenfor et samlet rammeverk for styring og kontroll, med følgende hovedelementer:

- omtale og vurdering av risiko, sannsynligheten for avvik, konsekvensen av dette og avvikets vesentlighet knyttet til virksomhetens måloppnåelse
- omtale av hvilken risiko som kan aksepteres. Dette skal også si noe om når aktiviteter skal iverksettes for å redusere avvik til et akseptabelt nivå
- identifikasjon og valg av tiltak og kontrollaktiviteter for å redusere risiko innenfor en akseptabel ressursramme

Dette skal være virksomhetens egne risikovurderinger. I etatsstyringsmøtet skal direktoratet redegjøre for sine risikovurderinger og hvordan disse ligger til grunn for styringstiltak.

4.1 Fellesføring for alle statlige virksomheter

Brukerorientering

Som et ledd i arbeidet med en enklere hverdag for folk flest ønsker regjeringen å styrke kontakten mellom brukerne og forvaltningen.

I 2016 skal Utdanningsdirektoratet kartlegge hvordan brukere opplever virksomheten. Direktoratet står fritt til selv å velge metode for kartleggingen. Virksomheter som allerede har etablert gode systemer for brukerundersøkelser og brukerdiallog skal vurdere behovet for å forbedre eksisterende initiativer eller å iverksette nye.

⁶ Vedtatt av Stortinget 26. mai 2005

⁷ Utgitt av Finansdepartementet i mars 2006 (publikasjonskode R-0543)

⁸ Fastsatt ved kronprinsregentens resolusjon 12. desember 2003, endret 8. juni 2010

⁹ Fastsatt av Finansdepartementet 12. desember 2003, endret 8. juni 2010

¹⁰ Fastsatt av daværende Utdannings- og forskningsdepartementet 16. desember 2004, sist revidert oktober 2014.

På bakgrunn av kartleggingen skal direktoratet vurdere og eventuelt ta initiativ til tiltak som kan forbedre tjenestene.

I årsrapporten for 2016 skal Utdanningsdirektoratet omtale resultatet av kartleggingen og eventuelt beskrive hvilke tiltak som planlegges eller allerede er iverksatt

4.2 Fellesføringer for Kunnskapsdepartementets underliggende virksomheter

Lærlinger

For å sikre det framtidige behovet for faglært arbeidskraft og gi ungdom muligheter til å gjennomføre videregående opplæring, må den statlige forvaltningen gjøre en større innsats for å skape flere læreplasser. Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Kunnskapsdepartementet arbeider med en overordnet strategi for å forplikte og oppfordre statlige virksomheter til å øke antall læreplasser. Vi viser også til informasjonsside for nye lærebedrifter: www.lerlingloftet.no.

Udir skal øke antallet lærlinger som er tilknyttet virksomheten i perioden 2014-2016. Alle virksomheter skal ha minst én lærling tilknyttet seg. Det er mulig å inngå samarbeid med andre for å oppfylle kravet. Vi viser for øvrig til Statens personl håndbok, kap. 9.10 Særavtale om lønns- og arbeidsvilkår for lærlinger og lære kandidater i staten.

I årsrapporten for 2016 skal Udir rapportere om antall lærlinger i 2015 og 2016. Virksomheter som ikke har nådd målet, må redegjøre for årsaken til dette og hva de har gjort for å oppfylle kravet og forklare hvorfor virksomheten ikke har vært i stand til å oppfylle det.

Samfunnssikkerhet og beredskap

[Kunnskapsdepartementets styringsdokument](#) for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap i kunnskapssektoren skal ligge til grunn for Utdanningsdirektoratets arbeid på dette feltet.

Utdanningsdirektoratet skal utføre virksomhetstilpassede risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS) minimum annet hvert år, ha oppdaterte krise- og beredskapsplaner og gjennomføre årlige kriseøvelser. Disse kravene til samfunnssikkerhet og beredskap omfatter også informasjonssikkerhetsarbeidet. Direktoratet skal påse at informasjonssikkerhetsarbeidet er i samsvar med eForvaltningsforskriften og KMDs [Handlingsplan for informasjonssikkerhet i statsforvaltningen 2015-2017](#). Departementet viser for øvrig til veilederen [Veiledning i beredskapsplanlegging](#) utarbeidet av Utdanningsdirektoratet og Politidirektoratet, og [UNINETTs veiledning til styringssystem for informasjonssikkerhet](#).

Direktoratet har ansvaret for å tilrettelegge for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap ved sine underliggende virksomheter, herunder overfor § 1.4.4-organer og eventuelle institutter i utlandet.

Utdanningsdirektoratet skal i årsrapporten for 2016 rapportere på følgende:

1. Er det gjennomført/revidert en ROS-analyse i 2015 eller 2016?
2. Er det gjennomført og evaluert en kriseøvelse i 2016?
3. Redegjøre kort og overordnet (maks. 1 side) for virksomhetens oppfølging av de fem tiltaksområdene i Handlingsplan for informasjonssikkerhet i statsforvaltningen, herunder beskrive virksomhetens styringssystem for informasjonssikkerhet.

Dersom spørsmål 1 til 2 besvares med "nei", må direktoratet opplyse om hvorfor tiltaket ikke er gjennomført, og presentere en forpliktende plan for når og hvordan tiltaket skal gjennomføres.

5. Økonomiske og administrative fullmakter

5.1 Fullmakter

Fullmakter i tilknytning til Stortingets budsjettvedtak

KD delegerer for budsjettåret 2016 Udir fullmakt til å:

- overskride tildelingen på post 01 på de respektive utgiftskapitler (kap. 220, 222 og 230) mot tilsvarende merinntekter på post 02 på de tilhørende inntektskapitler (kap. 3220, 3222 og 3230). Direktoratet gis også fullmakt til å overskride tildelingen på 21-postene på respektive utgiftskapitler mot tilsvarende merinntekter på post 01 på tilhørende inntektskapitler. Mindreinntekt krever tilsvarende mindreforbruk på korresponderende utgiftskapittel og -post, jf rundskriv R-110 fra Finansdepartementet.
- gi tilsagn om tilskudd ut over gitt tildeling, men slik at den samlede rammen for tilsagn ikke overstiger 30 mill. kroner på kap. 220 post 70, 20 mill. kroner på kap. 226 post 21, og 180,8 mill. kroner på kap. 226 post 22 jf. Innst. 12 S (2015–2016), jf. forslag til vedtak III nr. 1 i Prop. 1 S (2015-2016) for KD.

Videredelegering av fullmakter delegert fra Kongen og Finansdepartementet

KD delegerer for budsjettåret 2016 Udir fullmakt til å:

- nettopostere ved utskifting av utstyr på post 01, slik at inntekter fra salg av brukt utstyr kan føres til kreditt på post 01. Fullmakten må disponeres i tråd med vilkårene Finansdepartementet har satt i rundskriv R-110.
- inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret, jf rundskriv R-110 fra Finansdepartementet. Leieavtalene og avtalene om kjøp av tjenester må gjelde anskaffelser til den ordinære driften av direktoratet.
- utgiftsføre betalt merverdiavgift på kap. 1633 *Nettoordning, statleg betalt merverdiavgift*, post 01 *Driftsutgifter*.

Delegering av styringsmyndighet

KD delegerer Udir styringen av følgende virksomheter:

- Fylkesmannen på barnehage- og grunnsopplæringsområdet
- Statped
- Nasjonale sentre i grunnsopplæringen
- styret for Sameskolen for Midt-Norge
- styret for Samisk videregående skole i Karasjok og Samisk videregående skole og reindriftsskole i Kautokeino

Øvrige fullmakter

KD gir videre Udir for budsjettåret 2016 fullmakt til å:

- oppnevne og avvikle styre for statlige skoler der det er aktuelt
- inngå og si opp leieavtaler med Statsbygg for bygg der en statlig skole er bruker
- forhandle etter Hovedavtalen

Dersom sentralt gitte retningslinjer ikke er til hinder for det, kan direktoratet videredelegere en eller flere fullmakter som er nevnt til departementets underliggende virksomheter.

Direktoratet delegeres med dette myndighet til å ilegge karantene etter lov 4. juli 2003 nr. 84 om frittstående skolar (friskolelova) § 7-2 b.

Vesentlige organisatoriske endringer eller endringer av geografisk lokalisering må drøftes med departementet.

Omdisponeringer mellom prosjektnumre på kap. 226, post 21 må avklares med departementet dersom endringene samlet for et prosjektnummer utgjør mer enn én mill. kroner.

Tilsetninger kan bare skje dersom virksomheten på eget budsjett har disponible midler på kapittel 220, post 01, og ev post 21. Kun unntaksvis og ved avklaring med departementet kan midlertidige stillinger finansieres over kap. 226 post 21 eller kap. 231 post 21 for å utføre større, midlertidige oppgaver. Over en periode, t.o.m. 2018, skal direktoratet tilpasse sitt antall fast ansatte til den bevilgningen de mottar over kap. 220 post 01. Dersom direktoratet ønsker å disponere nye midler av fagkapitler til lønn og administrasjon kan dette først gjøres etter avklaring er gjort med KD. KD og Udir vil fortsette dialogen om bruk av ulike kapitler og poster til utgifter til lønn og administrasjon.

5.2 Disponering av budsjettmidlene for 2016

Direktoratet skal utarbeide disponeringsplan med grunnlag i Innst. 12 S (2015–2016), Innst. 14 S (2015-2016) og Prop. 1 S (2015-2016) for Kunnskapsdepartementet, dette tildelingsbrevet og andre relevante dokumenter. Planen viser planlagte disponeringer fordelt på tiltak. Talldelen suppleres med en tekstdel som gir forklaringer til disponeringen, og som viser hvilke forutsetninger disponeringen bygger på. Når det gjelder tilskudd, må planen angi hvor mye som er tenkt disponert til ulike formål, jf. retningslinjene for den enkelte tilskuddsordning.

Disponeringsplanen sendes KD innen 15. mars 2016. Direktoratet må sørge for å ha en reserve på post 01 på kap. 220, 222, 225 og 230 for å dekke uforutsette utgifter.

KD legger til grunn at de midler som stilles til disposisjon for direktoratet i 2016 danner grunnlag for direktoratets virksomhet. De midler som stilles til disposisjon skal utnyttes effektivt og målrettet. Udir gis fullmakt til å omfordele midler innenfor bevilgningen på en post, så lenge midlene brukes i tråd med postens formål angitt i Prop. 1 S (2015-2016) for KD. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet og behov for vesentlige omdisponeringer skal alltid avklares med departementet.

6. Rapportering

Samlet oversikt over rapporteringsfrister framkommer i vedlegg 2.

6.1 Årsrapporten

Direktoratet skal innen 15. mars 2017 utarbeide en særskilt årsrapport til KD. Det vises til retningslinjer fra Finansdepartementet (R-115) og veileder fra Direktoratet for økonomistyring for innholdet i årsrapporten. Årsrapporten med årsregnskapet skal publiseres på direktoratets nettsider, jf. punkt 4.

Årsrapporten skal omfatte relevant informasjon av betydning for Kunnskapsdepartementets styring. Departementet forventer at årsrapporten gir grunnlag for departementets arbeid med rapporterings- og vurderingsdelen i budsjettproposisjonen for 2017. Omtalen av del III Årets aktiviteter og resultater skal inneholde:

- En overordnet vurdering av direktoratets bidrag til måloppnåelse på sektormålene nevnt i innledningen. Det forventes at direktoratet gir en vurdering av hvordan det samlede virkemiddelapparatet tas i bruk for å hjelpe sektoren til å nå sektormålene, og hvilken grad direktoratet lykkes med dette arbeidet.
- Vurdering av måloppnåelse på de mål og prioriteringer som er satt for direktoratets virksomhet i kapittel 2. I rapporteringen skal det særlig legges vekt på prioriteringene for 2016 under hvert mål. Direktoratet må rapportere på de konkrete styringsparameterne som er satt. I tillegg må direktoratet gi en kvalitativ vurdering av måloppnåelse utover det som styringsparameterne gir av informasjon.
- Utkvittering av særskilte aktiviteter som er satt for 2016, jf. kap. 2. Direktoratet bes å vurdere nivå på rapportering ut fra formen på den enkelte aktivitet og hva direktoratet anser som relevant informasjon for departementet.
- Direktoratet bes om å gi en vurdering av interne prioriteringer som er gjort innenfor det faste oppdraget og hvilken effekt disse prioriteringene eventuelt har hatt.
- Samlet vurdering av direktoratets styring av Statped, styrene for de statlige samiske skolene, de nasjonale sentrene og Fylkesmannen.

Andre krav til årsrapporten

I årsrapporten skal direktoratet redegjøre for sin informasjonsstrategi og for gjennomføringen av informasjonsoppgaver overfor ulike målgrupper.

Direktoratet må i årsrapporten redegjøre for status for likestilling i virksomheten i tråd med redegjørelsesplikten. Det vises Kommunal- og moderniseringsdepartementets veileder – *Statlige virksomheters likestillingsredegjørelser etter aktivitets- og rapporteringsplikten*. Det inkluderer også Udirs lønnspolitikk.

Arbeidsmiljøloven stiller krav om at det utføres et systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheten. Direktoratet skal i årsrapporten rapportere om mål, tiltak og resultater for området

Direktoratet skal i årsrapporten redegjøre for sitt arbeid med å oppfylle bestemmelsene i lov om offentlige anskaffelser med forskrift.

Direktoratet skal årlig innen 1. mars utarbeide en egen rapport om forvaltningen av de ulike tilskuddsordningene året før. Rapport om gjennomført tilskuddskontroll ettersendes som vedlegg til årsrapporten. I den ordinære årsrapporten til KD må direktoratet gi en sammenfatning og vurdering av tilskuddsforvaltningen og tilskuddskontrollen.

Direktoratet skal innen 15. mars 2017 avgi en egen rapport om sitt tilsyn med frittstående skoler og private folkehøgskoler

Når det gjelder krav til årsavslutning av virksomhetens regnskap og frister for innrapportering til Direktoratet for økonomistyring, vises det til årlig rundskriv fra Finansdepartementet (Rundskriv – Statsregnskapet for 2016 – Årsavslutning og frister for innrapportering). Det minnes om at årsregnskapet med tilhørende redegjørelse skal inngå som del av direktoratets årsrapport til KD. Departementet ber om at direktoratet i årsrapporten gir en kort redegjørelse for større avvik mellom tildelt beløp og regnskapsført beløp.

Se for øvrig egne krav til rapportering på fellesføringer gitt i kapittel 4.

6.2 Rapportering om Udirs underliggende virksomheter

Direktoratet skal innen 30. april 2017 utarbeide egne rapporter om underliggende virksomheter; Fylkesmannen, Statped, de nasjonale sentrene og styrene for de statlige samiske skolene.

Når det gjelder Statped og de nasjonale sentrene må det rapporteres på virksomhetenes måloppnåelse på mål satt for virksomhetene, jf. Prop. 1 S (2015–2016) for KD.

Når det gjelder fylkesmannsembetene må det gis en overordnet oppsummering av embetenes årsrapporter. Oppsummeringen må ses i sammenheng med den skriftlige tilbakemeldingen på årsrapportene som skal sendes Kommunal- og moderniseringsdepartementet i forkant av det årlige etatsstyringsmøtet for Fylkesmannen, jf. nytt styringssystem for Fylkesmannen fra 2016.

Rapportene må inneholde relevant informasjon av betydning for departementets styring av direktoratet. Det forventes at innholdet i rapportene gir grunnlag for departementets arbeid med rapporterings- og vurderingsdelen i budsjettproposisjonen for 2018.

6.3 Økonomirapporter og varsling om eventuelle avvik

For hver måned i 2016 skal direktoratet rapportere til det sentrale statsregnskapet på den måte og innen de frister som er fastsatt i rundskriv «Rapportering til Statsregnskapet for 2016» fra Finansdepartementet. Kopi av månedsrapporten til statsregnskapet sendes KD (mn@kd.dep.no).

Direktoratet skal utarbeide økonomirapporter til KD som følger:

- per 31. august 2016 med frist til departementet 26. september 2016, med prognose pr. 31. desember 2016 (2. tertialrapport).
- per 31. desember 2016 med frist til departementet 1. februar 2017. Samtidig med denne rapporten må direktoratet sende egen søknad om overføring av eventuelle ubrukte midler fra 2016 til 2017 (3. tertialrapport).

Rapporten per 31. august skal også inneholde rapportering om virksomhetsmål i henhold til kap. 2 i tildelingsbrevet:

- virksomhetsmål som eventuelt ikke er innfridd etter planene per 31. august
- årsaker til at virksomhetsmål eventuelt ikke er nådd etter planene per 31. august
- tiltak som er satt i verk eller vil bli satt i verk for å bedre måloppnåelsen
- risikoen for at virksomhetsmålene ikke blir nådd etter planene på årsbasis

Ved forventet mindreforbruk må det fremgå tydelig av rapporten hva som er reelle mindrebehov og hva som er faseforskyvninger og hvilke omdisponeringer som evt. foreslås.

I rapporten per 31. desember må det fremgå tydelig hva som er merforbruk og mindreforbruk på hver enkelt post slik at opplysningene kan brukes til å forklare statsregnskapet. Ved mindreforbruk må det fremgå tydelig av rapporten hva som er reelle mindrebehov og hva som er faseforskyvninger.

Økonomirapportene skal angi regnskapsførte utgifter og inntekter etter kontantprinsippet, inkludert påløpt arbeidsgiveravgift. Rapportene skal vise hvordan regnskapet utvikler seg i forhold til budsjetttrammen og direktoratets disponeringsplan. Rapporten skal forklare avvik og gi informasjon om korrigerende tiltak. Rapporten pr. 31. august 2016 skal inneholde ajourførte budsjettall (eventuelle overføringer fra 2015 og RNB) og skal vise prognose for forbruk (i prosent) pr. 31. desember. Denne rapporten inngår i grunnlaget for KDs utarbeidelse av omgrupperingsproposisjonen for 2016.

Uavhengig av tidspunktene for økonomirapporteringene, skal direktoratet informere KD om vesentlige avvik i forhold til vedtatte planer eller tildelingsbrev straks direktoratet får kjennskap til slike avvik. Direktoratet må samtidig fremme forslag om mulige korrigerende tiltak.

6.4 Kriteriedata

KD bidrar hvert år med kriteriedata til Kommunal- og moderniseringsdepartementets beregninger i inntektssystemet for kommuner og fylkeskommuner (Grønt hefte). Dette skal brukes i korreksjonsordningen for frittstående og statlige skoler. Direktoratet bes i denne sammenhengen om å innhente og oversende følgende opplysninger innen 1. juni 2016:

- Antall elever i frittstående grunnskoler og antall elever med innlosjering (der dette er aktuelt) i skoleåret 2015-2016 med telledato 1. oktober 2015.
- Antall elever i frittstående videregående skoler og antall elever med innlosjering (der dette er aktuelt) i skoleåret 2015-2016 med gjennomsnitt fra telledato 1. oktober 2015 og 1. april 2016.
- Antall elever i statlige grunn- og videregående skoler og antall elever med innlosjering (der dette er aktuelt) i skoleåret 2015-2016. Elevene skal omregnes til helkurselever.
- Antall primærsøkere 16 år eller yngre til videregående trinn 1 i skole for yrkesfaglige utdanningsprogrammer i den enkelte fylkeskommune for hvert av skoleårene 2014-2015, 2015-2016 og 2016-2017.

De elevene som får opplæring i statlige tilbud finansiert over kap. 230 post 01 i statsbudsjettet, må også inkluderes. Det forutsettes at rapporteringen er kontrollert mot elevenes hjemkommune/hjemfylke.

7 Styring, kommunikasjon og samarbeid

KD ønsker å avholde etatsstyringsmøte med Udir i 2016 på følgende tidspunkt:

- 20. april 2016 kl. 9.30-12.30

På dette etatsstyringsmøtet skal følgende saker tas opp:

- årsrapporten for foregående år, med en vurdering av måloppnåelse og ressursbruk
- disponeringsplanen for inneværende år, med status for større arbeidsprosesser og oppdrag. Udir skal redegjøre for hvordan risikobildet er i henhold til målrealisering
- budsjettsaker – Prop. 1 S for kommende år, innspill til større saker og avklaring av videre samarbeid om statsbudsjettet

Følgende dokumenter ligger til grunn for samhandlingen mellom KD og Udir:

- Styring, kommunikasjon og samarbeid (2005, revidert i 2012)
- Rolleutvalget mellom Kunnskapsdepartementet og Utdanningsdirektoratet (2006)

I tillegg ønsker KD å avholde etatsstyringsmøte på følgende tidspunkt:

- 25. mai 2016 kl. 10.00-12.00

På dette etatsstyringsmøtet skal følgende saker tas opp:

- årsrapporten for foregående år for underliggende og tilknyttede virksomheter

Vedlegg 1 Utdanningsdirektoratets faste oppdrag

Dette vedlegget beskriver hovedtrekkene i Udirs faste oppdrag fordelt på åtte fagområder. Vedlegget synliggjør også noen målgrupper som det er knyttet særlige forpliktelser til. Det forventes at Udir benytter sitt handlingsrom til å prioritere innenfor disse rammene.

Etter nærmere avtale med KD, må direktoratet bidra i arbeidet med utforming av stortingsmeldinger, stortingsproposisjoner, strategier og handlingsplaner og eventuelt følge opp tiltak i disse. Direktoratet skal også følge opp aktuelle tiltak i tverrdepartementale meldinger, strategi- og handlingsplaner.

Fagområder

Rammeplan og læreplaner

Direktoratet skal følge opp og forvalte *Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver* og *Læreplanverket for Kunnskapsløftet*. Dette omfatter forvaltning av fag- og timefordelingen i grunnopplæringen, tilbudsstrukturen i videregående opplæring og utvikling og fastsetting av læreplaner for fag når det følger av særskilt delegering fra departementet. Direktoratet skal også utvikle pedagogiske ressurser til rammeplanen, veiledninger til læreplanene og til lokalt arbeid med læreplaner. Direktoratets ansvar omfatter vurdering og igangsetting av tiltak, herunder forsøks- og utviklingsarbeid. Bestemmelser knyttet til organisering av barnehagens virksomhet og av grunnopplæringen skal kommuniseres til sektoren og allmennheten. Læreplandatabasen skal være under kontinuerlig utvikling og vedlikehold.

Støtte og veiledning

Direktoratet har ansvar for å gi veiledning og gjennomføre tiltak som kan støtte barnehager, barnehageeiere, kommunen som barnehagemyndighet, skoler og skoleeiere. Direktoratet skal bidra til at barnehager, skoler, barnehageeiere og skoleeiere bruker verktøy for utvikling av barnehager og skoler. Direktoratet skal bl.a. gjennom veilederkorps spesielt følge opp kommuner og fylkeskommuner som har særskilte utfordringer i skolesektoren.

Inkluderende og tilpasset barnehagetilbud og grunnopplæring

Direktoratet skal utvikle og forvalte kunnskap og tiltak som hever kompetansen hos kommunen og fylkeskommunen som barnehagemyndighet, barnehageeiere og skoleeiere, samt PP-tjenesten slik at barnehagebarn får et godt tilpasset tilbud og elever og lærekandidater i grunnopplæringen får en inkluderende og tilpasset opplæring. Dette skal også omfatte barn, unge og voksne med særskilte behov. De virksomheter direktoratet har et styringsansvar for (Fylkesmannen, Statped, nasjonale sentre), må involveres, for å samordne kunnskap og virkemidler for å oppnå dette målet.

Oppvekst- og læringsmiljø

Direktoratet skal arbeide med tiltak for å støtte barnehagene i arbeidet med barnehagens helhetlige læringsmiljø, herunder arbeid med språkmiljø og barns språkutvikling. Direktoratet skal følge opp arbeidet for et godt psykososialt læringsmiljø og mot krenkelser som mobbing, diskriminering og trakassering, med tiltak for både forebygging og bedre regelverksetterlevelse. Direktoratet skal bidra til utvikling av skolens rådgivning, og av Oppfølgingstjenesten. Direktoratet har også ansvar for oppfølging av Rådgivningstjenesten for barnehage- og skoleanlegg.

IKT

Direktoratet skal gjennom eksisterende virkemidler, i samarbeid med Senter for IKT i utdanningen bidra til å styrke arbeidet med hensiktsmessig pedagogisk bruk av IKT i barnehage og grunnopplæring. IKT-baserte tjenester mot barnehagen og grunnopplæringen skal legge til grunn prinsipper om åpne standarder og interoperabilitet, grønn IT og universell utforming. Direktoratet skal arbeide for at FEIDE- brukerne kan logge seg på Udirs tjenester via FEIDE.

Dokumentasjon og analyse

Direktoratet har ansvar for at det foreligger kunnskap om barnehagen og grunnopplæringen som er relevant både for politikktutforming og for praksis i barnehagen og grunnopplæringen. Direktoratet har oppgaver knyttet til produksjon, bestilling, utvikling, analyse, oppfølging og formidling av kunnskap om barnehagen og grunnopplæringen, herunder privatskoler. Direktoratet må påse at kunnskapsgrunlaget utvikles innenfor rammene av personopplysningsloven og annet relevant regelverk.

Direktoratet har ansvar for å utvikle systemene for å vurdere og videreutvikle kvaliteten i barnehagen, grunnopplæringen og fag- og yrkesopplæringen

Statistikk

Direktoratet skal videreutvikle, analysere og formidle statistikk om barnehagen og grunnopplæringen. Dette gjelder bl.a. BASIL (Barnehage Statistikk Innrapporterings Løsning), GSI (Grunnskolen informasjonssystem) og statistikk om videregående opplæring. Direktoratet skal sikre systematikk, tilgjengelighet og brukervennlighet i publisering av statistikk og analyser. Direktoratet skal representere KD i KOSTRA-arbeidsgruppene og i samordningsrådet for KOSTRA.

Evaluering og forskning

Direktoratet skal iverksette og formidle resultater av evaluerings- og forskningsoppdrag på barnehageområdet og grunnopplæringsområdet. Direktoratet skal oppsummere og analysere resultater fra aktuelle evalueringer og forskningsprosjekter, og se disse i sammenheng, samt med videre utvikling og politikktutforming.

Faste undersøkelser

Direktoratet har ansvar for å videreutvikle, følge opp og holde høy kvalitet på en rekke faste undersøkelser og brukerundersøkelser i barnehagen og i grunnopplæringen, herunder innhold og omfang på opplæringstilbudet. Direktoratet skal i samråd med departementet bidra til gjennomføringen og oppfølgingen av internasjonale undersøkelser og initiere forskning basert på resultatene av disse.

Internasjonalt arbeid

Direktoratet har i samarbeid med departementet oppgaver knyttet til kontakt, oppfølging, rapportering til og samarbeid med EU, Europarådet, Nordisk ministerråd, OECD og FN og andre internasjonale organisasjoner. Arbeidet innebærer å håndtere henvendelser fra internasjonale aktører, presentere og formidle kunnskap om norske forhold og påvirke internasjonale prosesser ut fra et norsk ståsted, samt vurdere og konkretisere hvordan den internasjonale aktiviteten kan bidra til å utvikle nasjonal utdanningspolitikk. Direktoratet skal i samarbeid med departementet delta i og forberede både departementets deltakelse og direktoratets egen deltakelse i internasjonale fora, og i tillegg holde departementet informert

om utviklingen innenfor arenaene, nettverkene og prosjektene som direktoratet deltar i. Direktoratet skal bistå departementet ved besøk av internasjonale delegasjoner. Direktoratet har også oppdrag knyttet til et inkluderingsprosjekt i Georgia, finansiert av Utenriksdepartementet.

Skolevalg

Direktoratet skal sørge for at det blir arrangert skolevalg i videregående opplæring. Direktoratet har ansvar for teknisk utvikling og vedlikehold, utvikling av pedagogiske tekster og oppgaver og tilpasning av dataressurser i mellomvalgår.

Regelverk og tilsyn

Direktoratet har ansvar for å tolke barnehageloven, opplæringsloven, friskoleloven, folkehøyskoleloven og voksenopplæringsloven kapittel 4 med tilhørende forskrifter. Direktoratet skal i samarbeid med Fylkesmannen sørge for god veiledning om regelverket, samt sørge for informasjon om og oppfølging av regelverksendringer på barnehageområdet og grunnopplæringsområdet. Direktoratet skal ved behov bistå departementet i arbeidet med lovforslag. Direktoratet skal etter oppdrag fra departementet utarbeide utkast til forskrifter, og kan i tillegg vurdere og legge frem behov for å utarbeide forslag til forskrifter.

Tilsyn

Direktoratet har den overordnede nasjonale, faglige myndigheten for tilsynsarbeid som følger av barnehageloven, opplæringsloven, kapittel 4 i voksenopplæringsloven, folkehøyskoleloven og friskoleloven. Direktoratet skal gjennomføre tilsyn etter friskoleloven, folkehøyskoleloven, voksenopplæringsloven og opplæringsloven § 2 - 12. Fylkesmannen gjennomfører tilsyn med kommunene som barnehagemyndighet etter barnehageloven og med kommuner, fylkeskommuner og skoler etter opplæringsloven, etter instruks og fastslått metodikk fra direktoratet. Direktoratet behandler kommunale og fylkeskommunale klager på Fylkesmannens pålegg om retting, jf. barnehageloven § 9 annet ledd, opplæringsloven § 14-1 tredje ledd og kommuneloven § 60d.

Frittstående skoler og private skoler

Direktoratet behandler søknader om godkjenning av nye skoler og driftsendringer etter friskoleloven, opplæringsloven §§ 2-12 og 3-11 og kapittel 4 i voksenopplæringsloven. Direktoratet skal til enhver tid ha oversikt over denne delen av sektoren, og kunne gi innspill til departementet om behov for endringer i, eller presisering av, regelverket.

Godkjenning av yrkeskvalifikasjoner

Direktoratet har ansvaret for å godkjenne styrere og pedagogiske ledere med kvalifikasjoner fra utlandet etter forskrift om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner for styrer og pedagogisk leder i barnehage fra annen stat § 3. Direktoratet skal også godkjenne yrkeskvalifikasjoner fra utlandet som grunnlag for tilsetting som lærer i norsk grunnopplæring etter forskrift til opplæringsloven §§ 14-6 til 14-8. Vedtak om godkjenning, avslag eller utligningstiltak skal fattes innen fire måneder i alle typer søknader. Direktoratet skal føre statistikk over alle vedtak og rapportere statistisk materiell via departementet til EU-kommisjonen annet hvert år.

Rettferdsvederlag

Direktoratet skal behandle søknader om rettferdsvederlag som gjelder grunnopplæringen. Myndigheten innebærer å utarbeide innstilling til vedtak. Endelig vedtak treffes av Stortingets rettferdsvederlagsutvalg.

Kompetanseutvikling

Direktoratet skal forvalte midler og utvikle tilbud om kompetanseutvikling for alle ansatte i kommunale og ikke-kommunale barnehager.

Direktoratet skal følge opp de ulike strategiene og planene for kompetanseutvikling av ansatte i grunnopplæringen. Direktoratet skal forvalte midler og utvikle tilbud om kompetanseutvikling innenfor prioriterte fag og områder for lærere, skoleledere, rådgivere, faglige ledere og instruktører i lærebedrifter og for ansatte i PP-tjenesten.

Vurdering

Direktoratet har ansvar for utvikling, gjennomføring og forvaltning av det sammenhengende prøve- og vurderingssystemet, herunder videreføring av satsingen vurdering for læring, sentralt gitt eksamen, nasjonale prøver, kartleggingsprøver, læringsstøttende prøver og karakterstøttende prøver med tilhørende informasjons- og veiledningsmateriell. Direktoratet har også ansvar for skoloring av sensorer til sentralt gitt eksamen med sentral sensur.

Direktoratet skal sørge for at det sammenhengende prøve- og vurderingssystemet gir best mulig uttrykk for elevenes kompetanse, både som grunnlag for oppfølging underveis og som uttrykk for elevenes sluttkompetanse. Direktoratet skal også legge til rette for at informasjon fra det sammenhengende prøve- og vurderingssystemet kan brukes til kvalitetsutvikling

Tilskudd

Direktoratet har ansvar for å forvalte statlige tilskuddsordninger for barnehagen og grunnopplæringen. Direktoratet skal ved behov foreslå endringer i retningslinjene for den enkelte tilskuddsordning. Direktoratet skal legge frem forslag om hvilke tilskuddsordninger som bør effekt- og formålsvalueres påfølgende år, samt behandle klager på Fylkesmannens vedtak om statlige tilskudd. Direktoratet har ansvar for årlig å informere om satser for tilskudd til lærebedrifter.

Etatsstyring

Direktoratet er tillagt etatsstyringen av fylkesmannen på barnehagens og grunnopplæringens område. Direktoratet gir årlig tildeling og oppdragsbrev til de nasjonale sentrene, og har ansvar for oppfølgingen av disse. Direktoratet har også etatsstyringsansvar for det statlige spesialpedagogiske støttesystemet (Statped) og for styrene for Sameskolen i Midt-Norge i Hattfjelldal, Samisk videregående skole i Karasjok og Samisk videregående skole og reindriftsskole i Kautokeino.

Målgrupper

Samisk

Direktoratet skal i samarbeid med Sametinget gjennomføre og følge opp tiltak og nasjonale planer for å videreutvikle barnehagetilbudet til samiske barn og den samiske opplæringen, bl.a. i henhold til *Handlingsplan for samiske språk*. Direktoratet og Fylkesmannen skal legge til rette for at samisk språkopplæring for samiske barn i barnehager og samiskopplæring i grunnopplæringen skjer i samsvar med gjeldende lover og forskrifter.

Nasjonale minoriteter

Direktoratet skal følge opp tiltak i stortingsmeldinger og handlingsplaner som gjelder de nasjonale minoritetene. Direktoratet skal bidra til å oppfylle forpliktelsene i Europarådets rammekonvensjon om beskyttelse av nasjonale minoriteter, artikkel 12-1 der det står at Norge skal treffe tiltak på utdanningsområdet for å fremme kunnskap om sine nasjonale minoriteters kultur, historie, språk og religion. Direktoratet skal følge opp opplæringen i finsk som andrespråk og har ansvar for forvaltningen av tilskudd til slik opplæring og til utvikling av læremidler i/på kvensk/norskfinsk. Direktoratet skal arbeide videre med muligheten for utvikling av undervisningsmaterieell i/på romanes og romani.

Språklige minoriteter

Direktoratet skal følge opp kompetanseløftet på det flerkulturelle området for ansatte i barnehagen og grunnopplæringen, herunder også de som underviser voksne, og for ansatte i universiteter og høyskoler. Direktoratet har ansvar for å spre informasjon og gi veiledning om rettigheter og tilbud for minoritetsspråklige barn, unge og voksne, herunder også opplæring for nyankomne elever. Barn av asylsøkere og unge asylsøkere inngår i dette. Direktoratet skal bidra til at andrespråksperspektivet og det flerkulturelle perspektivet blir ivare tatt generelt i pågående tiltak og tiltak som utvikles.

Grunnopplæring for voksne

Direktoratet skal arbeide med grunnopplæring for voksne etter kapittel 4A i opplæringsloven, herunder støtte sektor i tilrettelegging av innhold og å sikre at opplæringen er særskilt organisert for voksne. Direktoratet skal arbeide for å bedre forståelsen for voksnes rett til grunnopplæring, og for at kommunene og fylkeskommunene oppfyller voksnes rett til grunnopplæring, herunder rett til realkompetansevurdering. Direktoratet har ansvar for tilsyn og for at det foreligger statistikk, forskning og analyse om voksne i grunnopplæringen.

Vedlegg 2 Rapporteringsfrister i 2016 og 2017.

Fristene gjelder både barnehageområdet og grunnopplæringsområdet.

Tiltak	Frister
Økonomirapportering:	
Månedlig kassarapport til det sentrale statsregnskapet (kopi til KD)	15. i måneden etter
Tertialrapport pr. 31. august	26. september 2016
Tertialrapport pr. 31. desember	1. februar 2017
Andre rapporteringstidspunkt:	
Årsrapport 2015	15. mars 2016
Årsrapport 2016	15. mars 2017
Rapport om tilskuddsforvaltning og tilskuddskontroll 2015	15. mars 2016
Rapport om tilskuddsforvaltning og tilskuddskontroll 2016	15. mars 2017
Oversikt over kontoplan, jf. Rundskriv R-102/2015 fra Finansdepartementet	28. februar 2016
Evt. egne årsrapporter fra 2015 om Statped og de nasjonale sentrene	30. april 2016
Egne årsrapporter fra 2016 om underliggende virksomheter	30. april 2017
Oppsummering av Fylkesmannens årsrapporter for 2015	30. april 2016
Rapport om tilsyn for 2015	30. april 2016
Rapport om tilsyn med frittstående og private skoler og private folkehøgskoler	15. mars 2017
Rapport om kommunene innfrir retten til barnehageplass per 1. september 2016	3. september 2016
Andre frister:	
Søknad om å få overført ubrukte midler fra 2015 til 2016	1. februar 2016
Søknad om å få overført ubrukte midler fra 2016 til 2017	1. februar 2017
Disponeringsplan for 2016	15. mars 2016
Kriteriedata	1. juni 2016
Utdanningsspeilet 2016	1. juni 2016
Utdanningsspeilet 2017	1. juni 2017
Forslag om evaluering av tilskuddsordninger i 2017	30. juni 2016
Utarbeide nasjonale satser for offentlige tilskudd til barnehager 2017	1. oktober 2016

Vedlegg 3 Innspill til budsjettarbeid

Statsbudsjettet 2016	
5. mars	Innspill til revidert nasjonalbudsjett for 2016. Dersom det på årsbasis forventes overforbruk eller underforbruk på budsjettposter der direktoratet har forvaltningsansvar, skal departementet varsles. Direktoratet kan også fremme satsingsforslag dersom det har oppstått nye forutsetninger etter at budsjettproposisjonen for 2016 ble vedtatt av Stortinget.
4. oktober	Innspill til omgrupperingsproposisjonen /nysalderingen for 2016. Gjelder endringer på regelstyrte poster og mindrebehov på
14. oktober	Innspill til omgrupperingsproposisjonen /nysalderingen for 2016. Gjelder endringer på kap. 228 Tilskudd til frittstående skoler. Elevtellingen per 1. oktober for de frittstående skolene danner grunnlaget for innspill til
Statsbudsjettet 2017	
6. januar	Innspill til underpostfordeling på 01-poster med prosentvis fordeling på underpost 1 Lønn og godtgjørelser og underpost 2 Varer og
3. mars	Innspill på saker som kan være aktuelle for Kommuneproposisjonen med tilhørende tekstbidrag.
29. april	Oversikt over bindinger og innspill til faglig profil og innretning av ressursrammen som settes inn for kvalitetsutvikling av barnehagen og grunnopplæringen for 2017.
9. mai	Overleveringsmøte for oversikt over bindinger og innspill til faglig profil og innretning av ressursrammen som settes av innenfor kvalitetsutvikling av barnehagen og grunnopplæringen for 2017.
12. mai	Innspill til tekstomtale i statsbudsjettet for 2017 med mål, rapportering og tilstandsvurdering på kapitler og poster under programkategori 07.20 Grunnopplæringen og programkategori 07.30 Barnehager.
12. mai	Innspill til rammefordelingsforslag for budsjett 2017. Direktoratet skal varsle om behov for flytting av midler mellom kapitler/poster og tekniske endringer på regelstyrte budsjettposter (konsekvensjusteringer).
1. juni	Gi oversikt over elevtall som inngår i kriteriedata til Kommunal- og regionaldepartementets beregninger i inntektssystemet for kommuner og fylkeskommuner, jf. kap 8.4.
24. juni	Innspill til rammefordeling, konsekvensjustering av tilskuddsposter til frittstående skoler for 2017.
12. august	Tilbakemelding på fullført endelig kvalitetssikring av satser og bevilgningsforslag knyttet til de enkelte budsjetter på kap. 228 Tilskudd til frittstående skoler.
2. september	Oppsummering av Fylkesmannens rapporter på om kommunene har klart å oppfylle retten til barnehageplass.
Statsbudsjettet 2018	
10. november	Innspill til satsingsforslag for statsbudsjettet 2018.
9. desember	Innspill til konsekvensjusteringer for statsbudsjettet 2018.

Utgitt av:
Kunnskapsdepartementet

Illustrasjon: Melkeveien designkontor
Trykk: Departementenes sikkerhets- og
serviceorganisasjon

01/2016 – 450

